

TIDEVARVET

Vad har hänt?

RIKSDAGENS FORMELLA AVSLUTNING har ägt rum inför fjärdtel kvarvarande kammarledamöter under övriga former. Talmännen dröjde i tacktalen ännu vid minnet av Riksdagsjubileet. Men hr Lindhagen, Första Kammarens till riksdagsdäns äldste, framförde krav på en ny utrikespolitisk kurs för Sverige i samförstånd med övriga skandinaviska länder. Och ett närmare samarbete i utrikespolitiska programfrågor mellan Sveriges regering och riksdag. Det samarbete har saknats under det gångna året, sade hr Lindhagen.

LICENSAGIFVEN FÖR BIBLIOTEKSHJÄLPEN, som författarna föreslagit, avstyrkes av Bibliotekssakkunniga på grund av de vådor den skulle medföra för folkbildningsarbetet. Sakakniga, vars ordförande är Författarförningens egen ordförande, Marika Stiernstedt, förorda i stället biblioteksarbetsöverflyttande på författarna, upptäckande av en kulturfördr befrämjande av skulter i bokens form, medverkan från biblioteken för större-bokspridning, ökade statsanslag.

MEDLINGSFÖRSLAGET I RESTAURANGKONFLIKTEN — där frågan om logitvåg för personalen eller icke i av arbetsgivarna tillhandahållna bostäder är en av de viktigaste punkterna — har efter långvariga förhandlingar antagits, men skall undergå förnyad omröstning bland Personalförbundets medlemmar.

ETT PRINCIPUTTALANDE FÖR 40-TIMMARS ARBETSVECKA med upprätthållande av arbetarnas levnadsstandarder har antagits av Internationella Arbetskonferensen med 57 röster mot 40. Men beslutet har fattats utan arbetsgivarens, som demonstrerat sitt motstånd genom att utebli från förhandlingarna. I den kommission som tillsatts för vidare behandling av frågan, deltaga utom arbetar- och regeringsrepresentanter arbetsgivarrepresentanter endast från två länder, Italien — som redan infört 40-timmarveckan — och Förenta Staterna.

DEN NYA INDISKA KONSTITUTIONEN har antagits i Underhuset vid tredje läsningen. Det heter »Självstyrelse för Indiens, men England behåller en stor del av makten. Finans-, utrikespolitisk och militärväsen stå fortfarande under engelsk kontroll. Indiens parlament får endast förfoga över 20 % av statsinkomsterna. — Helt solidariska med Indiens frihetssträvanden var bara de tre representanterna för Oavhängiga Arbetarpartiet, I. L. P., som gått skarpt emot förslaget. De hävdar Indiens rätt att styra sig själv och slippa påtvingas en ensidig, odemokratisk, av England utarbetad författning. Arbetarpartiet röstade visserligen emot förslaget i parlamentet, men har för övrigt inte ansträngt sig för att hindra det. Dess representant Lansbury har uppmuntrat indiska folket att tillsammans med det engelska göra det bästa av det. — Men mellan 30,000 och 50,000 människor i Indien har under senare år

Ada Nilsson:

Befolkningskommisionens arbete.

Det arbetsprogram, som den nyigen tillsatta befolkningskommittén offentliggjort, ger en god inblick i det komplex av frågor, som de sakkunniga ha att lösa. Man kan visserligen säga, att det icke är några direkt nya problem, som möter, men det gäller nu att till positiva praktiska åtgärder kristallisera ut allt det intresse, som särskilt under den gångna vintern i så rikligt mått kommit våra befolkningsfrågor till del.

Statsmakterna ha redan i princip gått in för samhällets skyldighet till mödrar och barnavård, men åtgärderna måste på ett helt annat sätt än vad nu sker bli effektiva och praktiska. Kommissionens uppgift blir att föra ut i livet och kombinera med varandra redan föreliggande helt eller delvis utarbetade förslag, rätta till uppenbara missgrepp och kanske i vissa fall slå in på nya banor.

En bred kvinnoopiinion har ställt sig bakom kravet på rätt och möjlighet till frivilligt moderskap oberoende av arbetsanställning och civilstånd. Men kvinnorna komma ej längre som en svagare part, som av männen begär »skydd», för att kunna bära den tunga börd, som naturen pålagt dem, som professor Essen-Müller uttrycker det i sin avskedsföreläsning. Vad kvinnorna nu begära är ingenting mer och ingenting mindre än en skärp omändning av det gemensamma samhället, att även kvinnorna där sår rätt att leva, växa och blomstra som människor och då måste även möjlighet till moderskap stå öppen. Må vara att kvinnorna utgöra det svagare könet, de veta i alla fall, att mycket av de olämpor och besvärligheter som hittills vidlåtits och ännu vidlåder kvinnokönet är ej betingat

av en biologisk tragedi utan sammanhänger med tusenåriga vanföreställningar, missriktad uppfostran och bristande anpassning från ett till arbetskraft alltför starkt maskuliniserat samhälle. Ett nytt kvinnligt könsmedvetande har vuxit fram och fordrar sin plats i solen.

Icke på grund av tvång och okunnighet skall den Jör ett folks bestånd och utveckling nödvändiga folkökningen komma till stånd, utan på grund av att möjlighet ges för de enskilda människorna att följa sitt väsens innersta lag.

Arbetet för den underkommitté som nämnes den etiska och sociala ligger minst klart uppljörat. Det hade kanske varit enklare om kommissionen i sin helhet — om man så vill förstärkt med den tillkallade sakkunskapen — först hade gått till en stor principdebatt. Ty bakom alla de praktiska frågor som de olika subkommittéerna skola lösa vill man ju gärna finna en genomgående enhetlig principell inställning till vissa fundamentala saker. Men kanske har man vid tillståndet av denna etiska och sociala kommitté följt exemplet från den stora engelska kommissionen av 1913 för befolkningsfrågor som även den skilde ut till särskild behandling vissa sociala och etiska frågor och tog upp dem i tur och ordning. Så avgavs 1925 en särskild rapport över födelsekontrollens etiska aspekter. Tidigare hade utkommit en rapport över unga medborgares utveckling till goda föräldrar och en del andra liknande frågor hade fått sin särundersökning.

För vår svenska kommitté ligger en hel del av dessa frågor mycket enklare till (Forts. å sid. 4.)

kastats i fångelse på grund av sina krav på självstyrelse för Indien!

DEN FÖRSTA ATGDAR England's förra minister för Indien Sir S. S. Hoare, vidtog sedan han blivit utrikesminister var underkändnad av flottavtalet mellan England och Tyskland, vilket medger Tyskland rätt att ha en flotta på upp till 35 procent av den engelska — utom fråga om undervattensbåtar, där Tyskland principiellt är berättigad till samma styrka som England. Det har dock förbundit sig att för de närmaste åren stanna vid 45 procent. — Tillfredsställelsen är stor i Tyskland över detta erkännande av dess rätt att rusta. Men hur går det med Stress-översenskommisjonen?

OROLIGHETERNA I FJARRAN OSTERN har resulterat i att japanska regeringen bemäktigt sig provinsen Hopei i nordöstra Kina, med den gamla huvudstaden Peking. Kina har gått med på att dra tillbaka samtliga trupper från den annekterade provinsen, upplösa nationalpartiet Kuomintang, samt upphäva boktölen mot japanska varor.

VAPENVILA HAR SLUTITS MELAN BOLIVIA OCH PARAGUAY varigenom det blodiga Gran-Chacokrigen, som pågått i tre år och kostat en halv miljon människoliv, äntligen bragts ur världen. Parterna ha lovat avmobilisera inom tre månader och sammankalla en fredskonferens. Stilletståndsdagen firades som helgdag i många av Syd-Amerikas städer.

Veckovakullen

Nästa vecka

utkommer intet nr av Tidevarvet. Nr 25 kommer alltså våra läsare tillhanda först lördagen den 6 juli. Vi be dock att lå uppmana våra ärade halvårs- och kvartalsprenumeranter att för underlåtande av expeditionen snarast möjligt insända sina prenumerationsavgifter.

Halvår kr. 3: 25 • Kvartal kr. 1: 75 • Postgiro 1544

Skapande arbete i skydds- uppfostrans tjänst.

Justitiekanslern har nu beslutat om åtal mot de tre befattningshavarna vid Norrgräds skyddsheim, som enligt den tidigare avgivna polisrapporten gjort sig skyldiga till brutala bestraffningsåtgärder mot de där intagna pojkar. Särskilt har Justitiekanslern påmint om ett par fall, då straffen förefallit alldeles orimliga, t. ex. när en pojke som arbetade på hüskenen fick stryk för att han gick ifrån mellan ett par höllss och hälsade på en besökande, som hade hälsningar att framföra från pojken föräldrar. Eller när en pojke fick prygel med en träribba för att han plockade papper i parken i stället för att arbeta i trädgården, vilket enligt vederbörandes mening varit lämpligare — fastän han av en annan lärare blivit tillsagd att utföra pappersplockningen!

Man får hoppas att ett fastslående vid domstol av de påtalade missförhållandena skall på ett kraftigt sätt kunna bidraga till ett verkligt utdömande av detta bestraffningssystem, där det ännu finns.

Bristerna i detta system har på ett slående sätt framställts i *Elsa Kleens* artiklar i Stockholms-Tidningen (den 12 maj och 16 juni). Hon skildrar den negativa »skyddsuppfostran», som försöker upprätthålla yttre disciplin utan inre motsvarighet av arbetsglädje, samhällsnyttan eller produktiv anpassning till verksamheten. Resultatet blir den förskrämda, självtvånande pojken, som alltid viker undan, som instinktivt höger armen till försvar mot väntade blåsor, men knappast vågar hysa en personlig önskan, mycket mindre är mäktigt ett självständigt beslut eller modet att stå för ett ord eller en handling.

Den barskrapade tillvaro som skyddshemseleverna föra är en betingelse för de ofta grymma bestraffningarna. Om skyddshemsepojkarna kan det verkligen med rätta sägas, att de i de flesta fall inte har någon förmån som kan tagas ifrån dem.

»Och därför ja de prygel». Det är bokstavligen sant. Ty man har ej annat sätt att straffa dem på. Man kan inte ta ifrån dem deras ledighet, inte deras efter rätt, inte biblioteket på söndag, inte kaffet efter maten. Man kan bara i två avseenden göra det otrevligare för dem än de redan ha: man kan tillfoga dem kroppslig smärta och man kan fråntaga dem deras ringa mått av fritid, vilket betyder celvistelse.

Det är intressant att med detta uttalande för ögonen höra erfarenheterna från Sovjet, som ju med sina förvildade barn efter kriget haft att kämpa med uppfostringsproblemen av stora mått. Helt nyligen framförde *Krupsaka*, Lenins maka, en lyckönskan i Pravda till arbetarkolonin för minderåriga förbrytare, *Bolschevo*, med anledning av dess tioårsdag. — Det torde alltså inte vara så helt med det i Stockholms-Tidningen och N. D. A. lancerade framförde *Krupsaka*, Lenins maka, en lyckönskan i Pravda till arbetarkolonin för minderåriga förbrytare, *Bolschevo*, med anledning av dess tioårsdag. — Det torde alltså inte vara så helt med det i Stockholms-Tidningen och N. D. A. lancerade framförde *Krupsaka*, Lenins maka, en lyckönskan i Pravda till arbetarkolonin för minderåriga förbrytare, *Bolschevo*, med anledning av dess tioårsdag.

— Vem skall följa med oss? frågade (Forts. å sid. 4.)

Emilia Fogelklou Norlind:

Heroism och fred.

Det finns så mycken heroism i våra dagar som förlorat stilen. Den är icke glad och ljus. Där den synes så, spåra vi ofta feber i bilden. Den är förtvivald och skräckblandad. På en sådan skall icke svaras med en mot-heroism.

Den kommer oss att tänka mera på läkemedel än på stridsmedel. Vi ha så många kriser. Leva vi inte sedan länge också i heroismens kris? Det Liv, som den ville anamma i all dess rikedom, har ändrat sig, och den har icke följt med. Den tror sig kämpa mot etiska pedanterier, måhända är det nya livsmakter den står inför?

När Hans Larsson — vars sista bok, *Minimum* (Bonniers) jag här citerat — med tankens läkedom här kommer till kritsens människor, förnimma vi hur han från bokens första till dess sista blad kämpar för en aktiv fred. Icke för att utifrån rönderstaga övertygelserna, utan för att lena dem in till själva värdepunkten, för han denna storställda fredspolemik, som nödgår varje åskådning att besinna sig på sina egna grundförutsättningar. Den gemenskap, som därigenom nås, blir icke en slack och färglös enhet, utan ett rikt spektrum, där var färgton ger sitt, men som insats i det hela.

Filosofiens uppgift »synes mig vara att mer och mer fördjupa vår upptäckning av de motsatta principerna, så att vi leva i allt rikare kännning med den ena som den andra. Ju mer vi det göra, dess rikare och måktigare blir livets», säger förf.

Om denna ändå besjälade politikerna, då skulle vi få ett nationernas förbund i verkligaste mening likaväl som principernas. Hur mycket människokraft och statskraft har icke bortslåtts, hur mycket blod har icke flutit, aningen därför att man såg problemen ensidigt, blint, agitatoriskt, nationalistiskt, eller därför att man vägrade att alls se dem i ögonen, vägrade tänka dem till botten, i ett först billigt, men sedan ödesdigert, *laissez-aller!*

När Hans Larsson i korta, klara överblickar ger oss sitt perspektiv över de i nuet kämpande indestämningarna, sker det med den enastående insikt, som kommer ur ett helt livs umgänge med de filosofiska systemens växtlingar, historia, inbördes rytmi och inre dynamik. Men det förunderligt stora är någonting ännu mera personligt, vad jag vill kalla *vördnaden för varje samvetskapligt inom en övertygelse* — också en annans i en motsatt övertygelse. Det är ur denna vördnad politikern kommer i fredens tjänst.

(Forts. å sid. 2.)

TIDEVARVET

Radikal politisk veckotidning.

REDAKTÖR: Carin Hermelin. ANSVARIG UTGIVARE: Ada Nilsson.

Utkommer varje helg tirsdag. Triesgårdsgränd 2, 3 tr., Stockholm. Tel. 20 48 42.

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh.: Eva Andén. Norrlandsгатан 18. Tel. 75 75, 76 76. STOCKHOLM

Specialitet: Familje- och arvsrätts. Boutredningar och testamenten, förvaltningsuppdrag. Även skriftliga förfrågningar.

Stockholms stads Poliklinik vid Kornhamnstorg 4

Måndagar, onsdagar, fredagar kl. 9-110 f.m. För havandeskapet och dess sjukdomar. För medelösa kostnadsfritt, för andra möt erlaggande av 2 kronor.

Alma Axelssons FÖRLOSSNINGSHEM

LINNEGATAN 19. Mottagar inackord även för längre tid. Tryggt och oegent. välek. Tel. 778 24.

TORSTEN TIMANDER

SVEAVÄGEN 82, 4 tr. (hiss). Mottagningar efter överenskomelse. Tel. 31 92 95.

Tandklinik

VASAGATAN 46. Hörnet av Kungsgatan, Tel. 10 11 38. Läga taxor. Fri rådgivning. Forest. Leg. tandl. Sven Schönström.

Vi skräddars Eder kappa med två provningar för 30 kr. FÖRSMÄNS, Upplandsгatan 25. Telefon 32 90 92.

SVENSK AFFÄRS-CENTRALEN

Brunnsg. 2, 9hlm. T. 20 97 30. Vid byte, kop o. försäljning av Fastigheter, Villor, Sportbilar, Byggnadsmater., Lantbruk etc. Vänd Eder med förnömet till vår affärsbyrå. Moderat arvode.

Torine Torines. Byrå för utredningar av verkf. factum. - Rep. Översvoren. Skatte Fr. 33 tr. Jula skatte. Skatte. Årsbidet tillgån. med flerårig garanti. HÄNYLIGHETS. 3. - Storm. 24. 74. 43 23 83. och Klara N. Kyrkog. 29. vid Posten. 33 33 33.

Zanders Damfrisering

Rekommenderas. JOHN ZANDER, Frisörmästare. Guldm. o. Dipl. Paris, Wien, Berlin, München. Humlegårdsг. 22, 1 tr. Tel. 62 16 16. Man spricht deutsch. English spoken.

Bagarstugan

HORNSGATAN 37. Tel. Söd. 70 30. POLKUNGAGATAN 65. " " 73 37. GOTGATAN 52. " " 333 90.

Uno Oldenburg J:or

Jur. Kand. Drottninggatan 4, tel. 21 30 44. Alla slags juridiska uppdrag: Rättegångar, skilsmässor, boskilln., äktenskapsförord, bouppacten, testamenten.

Alimonda-Institutet

40-drig homeopatisk praktik. Mottagning 11-2. Rådfrågning även per korrespondens. Begär prospekt och frågelistas. Leg. läkare. Adress: Upplandsгatan 16, 4 tr. (hiss) Stockholm. Telefon 32 08 99.

Arméhanddukar 86 cm.

länga, befinne, fälda, med blågar, slatan outvilliga, passande till såväl kölar som tältbanddukar, pris endast 6.50 pr dus. Oub. 1 3 dus. gratis.

Oskarsöns Lager, Kungsg. 70, Stilm.

Den 22 juni 1935.

Kampen för tillvaron.

Då Frisinnade Landsföreningen och frisinnad äskänning över huvud taget år 1923 fallit i spillror, antog Frisinnade Kvinnors Riksförbund ett självständigt program. Första rummet på detta program intogs av folkhälsan, en befolkningpolitik, som skulle ta sikte på en kvalitativ förbättring av folk materialet genom bl. a. förbättrad mödra- och spädbarnsvård, genom vederhäftig upplysning på släktlivets område, revision av preventiv- och fosterfördrivningslagarna och antagandet av en steriliseringslag, genom förbättrade bostadsförhållanden, o. s. v. o. s. v. Det var den radikala falangen av Frisinnade Kvinnors Riksförbunds V. U., som stod bakom ett så djärvt företag som att rycka in befolkningsfrågan i ett politiskt program. Det ansågs också synnerligen oblygt och opassande och med rodnande kinder och nedslagna ögon tog flertalet män och kvinnor avstånd från något så omoraliskt. Fanns där någon sanning i denna programpunkts innehåll, borde man åtminstone inte nämna det med ord, och vad beträffar »förbättrade bostadsförhållanden» var det ju visserligen inte något anstötligt, men föga anledning att väcka frågan på tal — arbetarna hade ju så »höga lönerna», så det var deras ensak, man hade då ännu inte kommit på den idén, att staten skulle betala vad den enskilda arbetsgivaren på grund av privata spekulationer och önskemål inte hade råd till.

Tolv år ha gått sedan detta program blev fastslaget. Det är en ganska lång tid om man tänker på vår strävsamma de varit, men den är kort i förhållande till utvecklingen i dess helhet. Och i avseende på den programpunkten vi omnämner här det skett en stor omvandling i inställning. Först och främst anses det inte längre opassande att tala om befolkningsfrågan. Tvärtom, nu kan man inte tala om något, som väcker ett så enastående livligt intresse. Flera av de frågor, som Frisinnade Kvinnor 1923 satte upp på sitt program har redan blivit föremål för statsmakternas utredning och beslut. Ett stort framsteg var Moderskapsundersödsakkunniga, som med fröken Kerstin Hesselgren som ordförande utarbetade en lösning som naturligtvis — liksom de flesta förslag — beskärs och urvattnades, men likväl kommer att tvinga sig fram enligt sin ursprungliga mening.

Sedan nu hr och fru Myrdal skrivit en bok och förutspått svenska folkets snara utlöfde, har befolkningsfrågan ådragit sig ytterligare intresse. Det tycks vara ett psykologiskt faktum — hur besynnerligt det än är — att varken folk eller enskilda vilja skjutas härden från denna odrägliga värld. Det förefaller, som om det särskilt yore de borgerliga som frukta döden. De tro påtagligen inte ens, att luftspepp och gasmasker i längden kan rädda deras dyrbara liv. Utan — vad händer? Riksdagen tillsätter en kommitté för att söra för folkökningen. Med sju manliga och två kvinnliga ledamöter. Ty även barnafödandet tro sig männen kunna ombestyra. Men bland medlemmarna i såväl huvudkommittén som en av de många subkommittéerna är t. o. m. Tidevarvsgruppen, som tog upp frågan, då den var omödran, representerad och därtill synnerligen vederhäftigt representerad. I huvudkommittén sitter nämligen medlem doktor Andrea Andreen-Svedberg och i en av subkommittéerna förtärrinnan fru Elin Wägner.

Befolkningsfrågan är således ett av de få aktuella spösmål man får närvarande intresseras sig för. Men låt oss hoppas att kommittéerna må göra de ord till sina, som uttryckes av farfadern till en av våra tids allra främsta pedagoger: »Gode Gud, låt inte fler människor födas på jorden än att Du någorlunda kan regera dem.»

E. T.

Förbundet för Kristet Samhällsliv.

håller konferens i Gävle den 16-19 äug. 1935 i samband med sitt 17:de årsmöte. Programmet är samlat kring huvudtemat Vårt Folks Framtid och upptar bl. a. följande föredrag och diskussioner: Folkegenskap, föredrag av fil. dr. Alf Ahlberg, Kristendomen och befolkningsfrågan av fil. kand. Just Gustavsson, Förvandlade människor — en förvandlad värld av kyrkoherde Sam. Thysel, Vårt folks trygghetsfråga av teol. dr. J. Lindsög, Vårt folks framtid i människligt framtid av teol. dr. Natanael Beskov. Dessutom en diskussion inledd av ungdomar om Ungdomen och framtiden.

Fullständigt program och alla upplysningar erhållas från Förbundets för Kristet Samhällsliv byrå, Karlbergsvägen 86 B, Stockholm.

Heroism och fred. Emilia Fogelklou till Stockholms Högskola.

(Forts. fr. sid. 1.)

Det »minimum», som överlever kampen, duger att inordnas i gemenskap och samverkan, i den spänning som är livets hälsokraft och ej dess förgörelse. »Minimum» är ej ett kvantum, utan en kvalitet, samvettskvaliteten innanför lidelsen, »det enda nödvändiga», om man så vill, siktat ur olika synpunkter.

Jag kan ej gå in på den filosofiska diskussionen i boken, där barthiansk teologi contra idealism, likaväl som nazism och fascism, fått ett rikt uttryck av uppmärksamhet och penetration. Jag vill blott påpeka hur praktiskt betydelsefullt ur samhällelig synpunkt det tänkande är, som arbetar på detta sätt — en polemik ur vissheten om gemenskap. »Livet kan icke levas utan i riktning av gemenskapskravet.»

Här ligger — indirekt ännu mer än direkt — antydningen om en heroism i gemenskap, icke kollektivistisk exercislydnad, utan ett uppbyggingsarbete, som förutsätter individuella övertygelser (i olika motnadsgrad, visserligen). Den lyser in mot ett gemenskapsvär, som icke länge släpar förståelsen efter sig. »Det heliga målet skall kräva helligare medel.» Människans strid måste vara av annan och högre art än de gamla heraldiska djurens, lejonets och örns.

Howard H. Brinton, matematikern, som blev religionshistoriker och nu är rektor för Pendle Hill, kväkarnas college i Pennsylvania, har nys utgivit en liten skrift med titeln »A religious solution to the social problems.» Det gäller läke-medlet mot den individualism, som skjuter över målet, och den kollektivism, som ointetgör den dyrt förvärvade personlighetstanken. Det är således gemenskapsstrukturen, som intresserar sig honom, men ur sociologisk synpunkt.

Efter historiska överblickar av de sociala grundtyperna, familjens biologiska, kyrkans religiöst-patriarkaliska o. s. v. går han till den aktuella situationen.

Mur söka människorna rädda den gemenskap, vi hungra efter, sedan individualismens skede är övermoget, efter att ha satt in sitt i historien, på gott och på ont? Egentligen på tre vägar.

Skaror av ungdom, demokratisk och odemokratisk störta sig — kanske av pur heroism — in i kollektivistiska samfundstyper. Det är en enda vägen. De hungra efter att förlora sig själva och acceptera ledaren utan att forska och fråga. Det krävet trubblade av, de ha tröttnat på all tveksamhet — för att få skänka bort sitt liv någonstädes.

Andra söka värdslöfvt. De gå visserligen inte i öken som eremiterna gjorde. Men de nöja sig med att vara älskade till nuets historia. De nöja sig med någon syssla och låta sig icke ryckas med i någon kamp. Går skadespelet in på nerverna, så — »byter man skiva» och ser åt något annat håll. Men man blandar sig inte i. Den som för några år sedan i Amerika hörde en allmän klagan över intellektuellas uraktfäthet att ta

*) Pendle Hill Essays nr 2.

Stockholms högskola och dess studenter av ungdom har i dessa dagar fått en verkligt fin present. En grupp personer, företrädda av yrkesinspektorn Kerstin Hesselgren, A. B. F.-ledaren Olaus Månsson, rektor Anna Sörensen och professor Viktor Wigert, ha nämligen kunnat bjuda Högskolan något så förmånligt som Emilia Fogelklou som föreläsare under tre år framåt. Emilia Fogelklou studier och forskningar ha gått på bred front genom många discipliner, naturvetenskap, religionshistoria, filosofi, modern psykologi tills hon funnit sin syntes. Den som hört enstaka föreläsningar av henne har ofta upplevt »hur vetande och synpunkter sprängde den korta timmens ram och känd det hårt, då hon steg ner från tribunen. De 25 föreläsningarna per läsår komma att räcka åtminstone ett stycke längre. Man moiser dem med glädje och förväntan.

ståndpunkt i sociala och politiska frågor, utlysnar ett särskilt patos gentemot den kategorien! (Man kan också vända kritiken i självkritik.)

Den tredje vägen är en religiöst motiverad, kooperativ gemenskap ur olikhet och mångfald. Den uteluter ingens erfarenhet och ingen intellektuell eller teknisk ansträngning. Men den ger »elden under ångpannan». Det finns så många organisationer och företag, som mekaniskt förtgå dessförtan och därför förlora i djupare motvikt och enhetskraft, sedan elden slocknat.

Howard Brinton ser ett betydelsefullt bidrag till den sociala struktur vi hungra efter, i det sätt varpå kväkarnasamfundet i århundraden arbetat, med individer i arbets- och andaktsgemenskap, icke med majoritetsbeslut, som alltid nedtrycker någon människogrupp, utan under förband av syntetisk inspiration.

Varje erfarenhet får då sitt uttryck och påverkar till samsyn och slutligt samarbete. Grundvalen är ett socialt kraftspel, som springer fram ur en viss enande erfarenhet. »Om en sådan grund inte går ut och förvandlar världen, är den antingen död eller bara vegeterar den.» Detta gemenskapsarbete har dock knappast fått börja sitt värv. Här är stora konfliktdränder, kanske särskilt inom industrin och politiken, där dess läkedom ännu aldrig förvats.

Man skulle tillvarotaga i stället för att tränga undan de olika slag av mänsklig erfarenhet, i medvetandet om, ej blott att varje enskild behövs, utan behövs som insats i det stora hela.

Det tycks mig föreligga en intressant analogi mellan den filosofiska och den religionsologiska aspekten i dessa båda framställningar.

De peka båda ej blott på heroismens kris, utan på dess nya möjligheter — i nya mänskligare former av polemik såväl som av gemenskapsstruktur.

Emilia Fogelklou Norlind.

ARBOGA Res till Arboga i sommar! Se Engelbrekts och Sturarnas stad! 25 maj - 27 juli 1935 silver, hantverk gammalt och nytt, industri

ARBOGA Res till Arboga i sommar! Se Engelbrekts och Sturarnas stad!

UTSTÄLLNING 25 Maj - 7 Juli 1935: Gammalt silver, Arboga hantverk, gammalt och nytt, Arboga industri, Lantbruksutställning 14-16 Juni, Fiskeritställning 8-24 Juni, Statyavtäckning, Riksdagsjubileum

Tjugufemårsjubileum på Harfva — självförsörjande kvinnors egen gård.

»Harfva, du är vår ägonsten, Harfva, din luft är frisk och ren. Harfva, du kära Harfva, Här är så skönt bland blad och grönt...»

Nåra hundra yrkeskvinnor förenade sig i ovanstående glada retrång, då Självförsörjande Bildade Kvinnors Förening, SBK, i söndags högtidligt höll sin tjugufemåriga tillvaro med en festlig lunch ute på föreningens eget vilohem, Harfva.

Harfva gård ligger cirka tio minuters bilväg från Väsbystation på Stockholm-Uppsala-banan. Men hur många av den yngre generationen stockholmskor är det männe, som känner till denna lilla virvel i kvinnorörelsens stora ström? För signaturen var det i varje fall en helt överraskande upplevelse, att få bevittna denna "mönstring av ståtliga representanter för en mängd kvinnoyrken, förenade av det gemensamma intresset för den gård de själva samfältt låga. En gård där många av dem i flera år under helger och semestrar fått vila och rekreation.

Det var fröken Walborg Lagerwall som för tjugufem år sedan lade grunden till det sedermera så blomstrande SBK. Vid sin sida har hon under årens lopp haft många goda krafter. Vid söndagens fest var styrelsen representerad av vice ordföranden fröken Sparre, medan värdinnan och husbonden på Harfva, fröken Ebba Fleetwood och hennes vän och närmaste granne, vilohemets inspektor och kassaförvaltare fröken Louise Palander, stod för det festliga mottagandet.

Tidevarvet passar på att mellan rätternas göra några snabbintervjuer bland de ålskivrade bordsgästerna. Det framgår genast, att även de mest olikartade synpunkter och smärkingar bli tillgodosedda på Harfva. Där är t. ex. en kontorist med en trettiotårig anställning på samma krävande post bakom sig. Hon är gammal Harfva-gäst, där hon föresten inte älskar sig som bäst utan som

bara i huset och medägare. En ung lärarinna som under seminarietiden var överansträngd och förbi som en trasa, fick av sin föreståndarinna det rådet att fara ut till Harfva och vila upp sig. Den sköna luften och goda omvärnanden gjorde verkan och sedan dess är hon en trogen gäst på gården. En äldre kollega till henne, botanist och sportintresserad, finner Harfva lika förstklassigt för sin smak. Medan två gamla banktjänstemän sätter den kultiverade tonen och den hemliknande samvaron högst bland Harfvas goda egenskaper.

De stora personliga insatserna från ledningens sida för den gemensamma trevanden fastslås med tacksambet vart man vänder sig. Men Harfva har också stora ytter förtjänstgöringar att vinna sina invånarens tillgivenhet. Det består inte endast av ett ättförläggning hus med en vacker flygel, gårdsp lan och underbar, gammaldags trädgård. Till egendomen hör 90 tunnland åker, stora skogs- och betesmarker — med härliga skogsromnader — ladugård och stall, stor hönsgård, med ett ord allt vad till ett lantbruk böder. Delägare i allt detta kan yrkesarbetande kvinnor bli för en årsavgift till föreningen av fem kronor.

Men hur har man åstadkommit detta?

— För tjugufem år sedan fanns det inga billiga vilohem, framförallt inte för kvinnor, säger initiativtagaren till och grundläggaren av detta intressanta företag, fröken Walborg Lagerwall, som berättar för Tidevarvet om de första spännande erfarenheterna. Fröken Lagerwall var då, inom parentes sagt, var enda kvinnliga cellist, alltså även ifråga om sitt yrke en pionjär bland kvinnorna.

— Jag hade en god vän, som var trött och överansträngd, fortsätter fröken Lagerwall, hon läg bara och grät — och hade ingenstans att ta vägen. Det var då jag fick idén. Men jag fick gå med den i två år alldeles ensam. Idén är nog bra, men ni kommer aldrig att få uppleva

Fröken Walborg Lagerwall.

Harfva.

dess förverkligande, svarade man mig. Eller också betecknades den helt enkelt som sett mycket omoget förslag.

— Jag hade närmast tänkt mig saken som valgörehet och hade också fått en penningssamfund att börja med av dåvarande åkedrottning Sophia. En riktig tiggartärken var jag på den tiden. Men så fick jag av fröken Ida Blomstedt ett gott råd — att slå valgöreheten ur hägen ölen i stället sammankalla representanter för alla slags självförsörjande kvinnor till överläggning i och för bildandet av en förening. Vid den tidpunkten fick vi med oss bl. a. fröken Louise Palander och d:r Ada Nilsson, som sedan varit med hela tiden.

Det konstituerande sammanträde kom till stånd, på Läkarsällskapet, d:r Nilsson blev ordf., vi antog stadgar och snart kun-

de vi öppna ett vilohem på Håknäs, nära Södertälje. När vi annonserade efter föreståndarinna fick vi många roliga svar. Men det var särskilt ett, som föreföll oss alla utmärkt, fröken Ebba Fleetwoods. Fröken Fleetwood kom och intog oss alla och samtyckte också själv till att åta sig platsen — som hon nu har skött i 25 år. På Håknäs var vi i fem år, sedan bytte det ägare och vi märkte då, att vi behövde ett eget ställe. Så gällde det att se på egendomarna. Inte mindre än 29 stycken fanns på förslag, som alla skulle vara det allra bästa.

Vi samlade pengar bland medlemmarna efter taxeringskalendern och en extra stämma sammankallades. Det ansågs förskräckligt vägt att lägga sig till med en egendom och skulder. 30.000 kronor hade vi samlat ihop, men Harfva kostade 115.000. Sådana djärva människor, tänk att ni har samvete, var det många medlemmar som sade. Ja, jag har ett utmärktiskt samvete, svarade fröken Lagerwall. Harfva gård köptes och vilohemmet flyttade dit. Pengar kom också så småningom både genom donationer och mycket framgångsrika varalotterier.

Från början var Harfva avsett endast för gäster från Stockholm, men numera tar föreningen emot medlemmar från hela landet. Och vi har aldrig ångrat att vi köpte det, säger fröken Lagerwall till slut — det är ju ett stort intresse både med själva lantbruks- och trädgårds — särskilt med djuren, som alla brukar vara förtjusta i.

Behovet av vilohem för självförsörjande kvinnor, som för 25 år sedan var så kärntärnt, är numera i stor utsträckning tillgodosett genom de olika yrkessammanslutningarnas egna försörj.

Ur den synpunkten har väl Harfva knappast längre den enastående plats att ifylla som för 25 år sedan. Men med sitt läge nära Stockholm med dess ständigt nya och växande generation av yrkesarbetande kvinnor, kommer den kooperativt ägda egendomen helt säkert att ännu länge vara en uppskattat tillflyktsort för rekreation och friluftsliv i sina bästa former.

Casan.

Stockholms C. — Trosa • Restid 45 minuter

Direkta biljetter.

Trosa är rekreationsorten med ro, idyll och skärgårdsflust. Varm- och kallbad. Läkare och sjukstuga. STADSHOTELL MED NY REGIM. Badkammern, Tel. 49, lämnar upplysningar och prospekt.

Kristligt intresserad eller ej —

varje modern människa måste läsa

RONALD FANGEN

EN KRISTEN VÄRLDSREVOLUTION

2:75

BONNIERS

Besök världsutställningen i BRYSEL

Billiga sällskapsresor arrangeras hela sommaren.

Begär prospekt!

WAGONS LITS/COOK A/B
Världreserebureau,
16 Gustav Adolfs Torg,
Tel. 20 25 15. Tel. 21 6530
STOCKHOLM

RES TILL Rönninge Görd,

Frälsningsarméns Pensionat och Vilohem, Rönninge, tel. 19. Rofylld viroret. Bra rum. God husmanuskost. Fullt modernt. Moderat pris.

OBS! NARA STOCKHOLM!

Föreståndare H. Johanson.

Sten af Geijerstam:

Antisemitismen.

Demokratin marscherade framåt och förmenade sig raskt närma sig det mål, där människans värde erkändes oavsett tänkesätt, klass, kön och ras. Med världskriget fick den chauvinistiska yran er ny hausse: det var klient med engelsmannens människovärde i Tyskland, bochens i Frankrike. Efterkrigsåren har även varit rika på missräkningar för det demokratiska tänkesättet. Vårst för oss svenskar har händelserna i Tyskland klints, därför att de rör ett folk, som geografiskt och kulturellt står oss så nära. Och bland nazisternas gärningar har väl ingen så upprört opinionen här i landet som den systematiska förtöjelsen mot judarna.

För försöken att plantera antisemitismens i svensk jord saknas väl viktiga förutsättningar. Det svenska folket i allmänhet torde den föreställningen vara främmande, att man bör förakta människor på grund av rasbetingade olikheter i hudens färg eller ansiktets byggnad. Och framför allt är judarna hos oss ett så försvinnande litet fåtal av befolkningen, att varje tal om en juderfåga endast kan betecknas som nonsens. Det hindrar dock inte, att övertygade ungdomar skriver Död åt judarna! på körbanor och husväggar i Stockholm, på samma sätt som i

tyska och österrikiska städer före Hitler, och att antisemitismen försvaras av en stor huvudstadsledning. Hyggligt folk, som inte skulle drömma om juderförtöjelse eller anstötning till Furugård och Lindholm, har i dessa dagar ivrigt omhuldat sin verkliga eller inbillade känsla av rasemotståndning gentemot judarna och ofta välvilligt anammat fantastiska utslag av antisemitisk skräckpropaganda. Även svenska judar har nog rätt smärtsamt erinrats om sitt främlingskap.

Vi har faktiskt, även hos oss, en massa människor, som svävar på målet, när det gäller att säga sin mening om antisemitismen, och för dessa skulle man vilja ordnara Valentins bok Antisemitismens i historisk och kritisk belysning. Valentin är judisk patriot. Det jänder honom till heder, att han inte försöker döjla det. Men han är tillika internationalist och påkallar vårt intresse för sina förtöjda blodsfränder i människlighetens namn. Där till är han vår och en av världens främsta kunnare av judenheten och dess historia. Även om man i förläggaren den jävande, att förläggaren någon gång går onödigt långt i prisandet av de judiska dygderna, kan man inte för ett ögonblick betviva riktheten i hans uppgifter. Detta varmhjärtade och sakrika

arbete, som ger en av allt att döma otomordigt väl dokumenterad framställning av antisemitismens historia, de olika åsikterna om dess uppkomst, dess ideologi och argumentering, metoder och uttryck, skall säkert hos varje läsare, mottagligt för sakkäll, bidra till att skingra värde föreställningar, och bokens spridning måste också betyda en spridning av insikten om, vilken stor mänsklighetens angelägenhet bekämpandet av antisemitismen, icke minst för närvarande, är. Eller som Valentin själv uttrycker det: »Antisemitismen är inte längre en fråga, som rör blott judarna och deras fiender. Den rör oss alla.»

Antisemitismens orsakskomplex är av sammansatt natur. Under olika tider har den ena, än den andra orsaksfaktorn dominerat. I antiken isoleras judarna framför allt genom sin vägran att dyrka främmande gudar, enkannerligen kejsarinnan Medeltidens antisemitism får sin färg genom det religiösa hatet mot vad kyrkan brännmärkte som Guds mördare. Huvudsaken till antisemitismen ser förf. i främlingshatet, den »kinsla av fiendelighet, som in nuce förefinnes hos varje grupp mot en annordnande beskaffad grupp, sockens ovilja mot grannsocken, folkets mot ett annat folk, mest svärartad, då detta andra folk dväljes inom det egna landets gränser. Som främlingskinsla finns judehatet latent för att, då ett folk kommer under trycket av en ekonomisk depression eller andra svårigheter, blossa upp i full låga. I sådana

fall är det, hos ett folk som hos individerna, olusten, som är det primära, hatets föremål, som är det sekundära. Under tider av ekonomiskt betryck, t. ex. efter ett krig, förmånes främlingen som en obehörig konkurrent om utrymmet. »Då bungeabugaträdet blir riklig skörd, låta australregler också främlingen åta därav, än skörden medelmått, lå de icke göra det, och i hungertider åter man upp främlingen.» Lidelserna väcks i hungertiderna lätt av lämpligt lagd agitation, som gräver fram gamla och finner upp nya skräckhistorier om judarna, vilka begärligt tros och levererar den moraliska grundvalen för juderförtöjelsen. Antisemitismen i Tyskland efter världskriget är bara ett exempel bland de många, som Valentin anför, på ett sådant orsakssammanhang.

Som folkrörelse tar antisemitismen sin början under korstågstenen. Då begynder de stora juderförtöjelse: de börjar ännu. Judarna skall förses med särskilda märken. De får inte bli tillsammans med de kristna utan förvisas till särskilda kvarter (ghetton). Det fria yrkesvalet frånges dem, de hänvisas till ett fåtal yrken. Utdrivningar, tvångsop och massaker följer till ordningen för dagen. — Nyare tiden har ingen anledning att förhåva sig, även om i stort sett självdarnas lott därunder, i varje fall från och med den franska revolutionen, undergått en fortgående förbättring. Sällragstiftningen mot judarna kvarstår enst. Först på 1860-talet fick Sveriges judar

rätt att innehå jord! Som pröv på vad man i våra dagar kunnat tillåta sig, må nämnas, att i Österrike processer mot judar för föregivna ritualmord på kristna barn förekommit under vårt århundrade, att massor av judar slaktades ner av den vita armén i Ukraina under striderna vid ryska revolutionens genomförande, att det från 1922 inte finns en enda större rumänisk stad, som inte hemsöks av judepogromer. Då har man ändå inte nämnt den moderna smutskastningen mot judarna från även högt kultiverade europier och de två sista årens utveckling i Hitlers Tyskland.

Valentin har anledning att ofta återkomma till Tyskland, som han kallar antisemitismens »egentliga fädernsland». Ett större antal av bokens kapitel ägnas åt en fyllig framställning av den moderna tyska antisemitismen. På tykt språk finns sedan länge, framhållt författaren, en rikhaltig antijudisk litteratur. Antisemitismen har fått en tacksam jordmans särskilt i den lägre medelklassen, småborgare och hantverkare, då Hitler kom till makten ungefär en tredjedel av Tysklands befolkning, en ny grupp missnöjda, klämd mellan arbetarklassen och storbourgeoisin, denna medelklass, vilken i de två sista årens utsträckning nazismen rekryterats.

Tyngdpunkten i nazismens ideologi är rasläran. Av fransmannen Gobineau och halvengelsmannen H. S. Chamberlain har de nazistiska teoretikerna lärt den s. k. ariska rasens, och speciellt dess german-

Befolkningskommissionen.

(Forts. fr. sid. 1.)

än vad de gjorde för dess engelska föregångare. Så har t. ex. utvecklingen gått i den riktningen att knappast längre från något håll sättes ifråga det etiskt berättigade att födelsekontroll sker även med tillhjälp av s. k. preventiva medel. Därmed behövs ej längre någon utredning. Vad förutläggningarna för föräldraskap beträffar har man i anglosaxiska och nordiska länder mer och mer samlat sig kring kravet att bakom ett föräldraskap — ja, bakom de sexuella förbindelserna över huvud taget — skall finnas en verklig tilltrohet förlikande känsla de båda kontrahenterna emellan. Förbindelsens etiska värde är sålunda mera beroende av parternas inbördes förhållande på känslans område än av förbindelsens blivt legitima sanktioner eller icke. Fullt jämsides härmad har framkommit krav på en sådan omvandling av den äktenskapliga institutionen att den kommer att omslutas så många som möjligt av samhällsmedlemmarna inom de legala förbindelsernas led.

Den omtalade engelska kommissionen skilde sig på en väsentlig punkt från sin svenska motsvarighet. Ty den var från början ställd på rent kristlig grund. Vår kommission däremot är menad att representera hela samhället oberoende av religiös uppfattning. Vilket även framgår av kommissionens sammansättning. Detta behöver ingalunda betyda att någon

ska grens, överlägsenhet, och andra rasers motsvarande förtäglighet. Redan dessa icke-tyiska lärofärer såg i judarna den mest typiska motsatsen till den ädle blonde germanen. Valentin är för auktoritetens och även tyska vetenskapsmäns ord på hur ovetenskapligt detta betraktelsesätt är. Både Gobineau och Chamberlain var, för att inte tala om Hitler, renas amatörer som rasforskare. Man kan inte tvivla på riktigheten av Valentins omdöme: folken leds i sin antisemitism inte av rasinstinkter, utan av verkliga eller inbildade intressen; läran om rasen är bara en lämplig motivering för deras ledare.

Det har inte varit någon svårighet för Valentin att i fortsättningen punkt för punkt vederlägga argumenten i nazisternas propagandas mot judarna. I bästa fall är det halvsanningar, som ifråga om judarnas starka ställning inom vissa yrken eller deras förmenta »destruktiva radikalism». I de flesta fall är det rena lögnen, medvetna eller omedvetna. Hela denna moraliskt och intellektuellt minderverdiga hetskampanj skulle inte vara värd denna uppmärksamhet, om den inte omfattats i handling. Vi känner förtvärd, vad som skett mot Tysklands judar under Hitler. Valentins behärskat sakliga republikanation griper på nytt.

På halten i denna antisemitiska argumentering får man ett vackert exempel i redogörelsen för den märkliga och för judarna så ödesdigra skrift, som kallas

Skapande arbete...

(Forts. fr. sid. 1.)

de — Ni hittar ju själva, då är det ju onödigt att någon följer med. — Och hur skall vi göra med våra kläder? — Hur då? — Får vi ta våra bästa kostymer? — Visst får ni det. — Men om vi säljer dem? — Det blir värst för er själva, för vi tänker inte ge er några nya.

Pojkarna, som alltid varit vana att behandlas som brottslingar blev högeligen förvånade över detta bevis på förtroende och återvända alla på utsatt tid från Moskva.

Om samma erfarenheter berättar signaturen Irina för Tidevarvet. Arbetet vid Bolshevo har tydligt visat vilket botemedel mot samhällsfrämmande tendenser

grupps åsikter måste pressa sig fram på bekostnad av en annan. Tvärtom. Här finnes etiska och socialistiska värden — för att begagna detta dubbeltryck — som är gemensamma för alla och som man måste ta vara på. Gemensamma riktlinjer att staka ut. Och även på detta område gäller det nu att så klart och tydligt som möjligt kristallisera ut den stora omvandling som tänkesätt och uppfattning på detta livsområde undergått.

De nya farlederna behöva sina varningssignaler, vägledningstecken och fyrbåkar.

Rada Nilsson

Zions vises protokoll. Denna skrift påstås avslöja judarnas fantastiska internationella maktesrusser, deras planer på att förinta Europas länder och själva göra sig till herrar. Ursprungligen utgör protokollet ett kapitel i en antimokratisk pamflett från 1905, skriven av en rysk polisagent. Detta kapitel, som i sin tur är plagierat från en fransk stridskrift mot Napoleon III, har sedermera, givetvis utan angivande av källan, utgivits i särtryck på de flesta språk. Redan 1921 blev Zions vises protokoll grundligt avslöjat som falsarium. Det hindrar inte, att undervisningsministeriet påbjudit skriften, jämte Hitlers Mein Kampf och annan likvärdig antisemitisk litteratur, som obligatorisk läsning i Preussens skolor. — Torsten Fogelqvist och andra har berättat, hur livligt sinnessna hos den tidens unga radikaler upprördes av Dreyfusprocessen. (Också denna var till delvis stimulerad av antisemitism.) Sedan dess har vi blivit mer vana vid oförrätter.

Det skulle vara frestande, men är dessvärre omöjligt, att anföra en del siffror och annat material ur bl. a. Valentins analys av påståendena om judarnas dominerande inflytande i Weimar-republiken, och deras föregivna internationella värde genom penningens och pressens hjälp.

Endast en av förlättarens många klargörande synpunkter må ytterligare antydas. Det gäller yrkesfördelningen bland

och missanpassning det är med en uppfostran där barnen känner sig leva i harmoni med sin omgivning. Därigenom får de den nödvändiga självaktningen. De måste ha ett intressant, spännande och nyttigt liv med skapande arbete. Och de får inte hämmas av skräcken för någon starkare, polisen, läraren eller chefen. De måste känna att de lever i en värld av jämlikar, där man, i stället för att lita till dressyr, ömsesidigt hjälper och stöder varandra i svårigheter och frestelser.

— Jag känner en kvinna, som länge arbetat bland de vilda barnen, fortsätter Irina. Hon träffade en natt för en del år sedan några små vagabonder, som värmede sig vid en av de stora asfaltgrutor, som kokar nattetid på Moskvas gator. Barren hade kommit från något av hungerdistrikten — det var under hungersnöden 1921 — de hade hängt på tagen därifrån och så småningom tagit sig in till Moskva.

— Varför går ni inte till asylen? frågade kvinnan. — Om vi får en grammoфон och får se på film, går vi dit, svarade barnen. Hon lovade dem det. Då skickade de en deputation till upptagningshemmet för att undersöka, om det var meningen att hålla löftet. Men det hände sedan flera gånger, att barnen i alla fall rymde från dessa barnhän.

När man fått tag på dem igen och frågade varför de inte ville stanna, svarade de: Det är så långtråkigt att alltid vara på samma judarna." Antikens judar var ett folk av äkerbrukare. I den redan då pyggit blomstrande antisemitiska litteraturen saknades helt och hållet beskyllningen för penningbegär. Korstågstedens jedeförföljelser hänvisade judarna till ett fåtal grenar bland de av den tiden missaktade merkantila yrkena. Förbudet att äga jord, som bestod i flera århundraden, och tvånget att sammansluta sig mot förföljelser, kom judarna att slå sig ner i städerna. Denna karaktär av stadsfolk eller rent av storslagsfolk har judarna bibehållit, och man förstår, vilken betydelse detta haft för deras yrkesval ända in i våra dagar. Valentin framhåller i detta sammanhang med eftertryck, hur redan 40,000 judar framgångsrikt brukar jord i det först nyligen (väsentligen efter kriget) för judisk immigration öppnade Palestina, och hur ytterligare 100,000 storrådiga att, då de engelska myndigheterna tillåter det, följa dem i spåren. Zionismen är en nationell rörelse, men också en rousseauansk. Med drömmen om ett eget fädernesland går samman hoppet om en sundare ras, knuten till jorden, en reaktion mot judarnas nutida storslagsprägelse. Till denna moderna zionism, med djupa anor i gammaljudisk patriotism och sedestränghet, synes Valentin själv beklinna sig.

Hugo Valentin: Antisemitismen i historisk och kritisk belysning. Stockholm 1935.

ställe och inte ha något att göra, bara bli genompredkad. — Detta var i skyddshemmsupptröstrans början.

Sedan har man på Stalins och Dzerjinskys idé infört försöken med arbetsupptröstran. Från arbetskolonier rymmer man minns inte — där har pojkar-arna alldeles för mycket att göra för att hinna längta bort. Inte är det heller någon som moraliserar över dem. De är med i allt arbete till kolonins förbättrande, reparationer, torrläggningsarbeten, nybyggnader av olika slag och känner sig med rätta som skapare av både välstånd och skönhet på den egna domänen. Kolonin är organiserad som ett litet samhälle med självstyrelse bland eleverna, ett kamratråd och allmänna kamratråffsamlingar, där kollektivets angelägenheter behandlas, dät man avgör om bestraffningar för

förseelser o. s. v. Att utelämnas är kolmanen är det allra svåraste straffet.

Barnens produktiva krafter, deras instinkt att skapa, klokt tillvarataget, ledd i goda färör och understödd av fostran till god arbetsvanor och ett regelbundet liv, enkelt och naturligt, utan moralprekningar men med regelbunden omväxling och nya intryck; ett aktivt deltagande av eleverna själva i skådespel, utställningar av deras arbeten, idrottsstävningar och tävlingar i andliga idrotter, förfärdigande av tidningar, arbete i stöbriugader och framförallt atmosfären av förtroende till det kollektiva samhället — ingen sentimentalitet eller skuggan av den välgörenhet, som sårar och gör opprorisk — se där principerna, slutar Irina, för ett återuppbyggande av människan, där barnet har förlorat sin jämavikt. C. H.

Kvinnliga Medborgarskolan vid Fogelstad

Till sommarkursen 18 juli—9 aug.
ett fötal återstående platser.
Erinras om höstkursen 3—25 oktober.
Kursur i medborgarskunkap under 1935
Närmare upplysningar hos Rektor Honorine Hermelin - Fogelstad - JUUTA

SOVJET-UNIONEN

20-dagars-resa till Krim vid Svarta Havet
Leningrad—Moskva—Charkov—Dnjeprges—Sevastopol—Jalta (Krim)—Odessa—Kiev från kronor 360:—.

Korta sällskapsresor till Leningrad o. Moskva

avresa från Stockholm 22 Juni, 1, 13 och 20 Juli, 3, 17 och 29 Augusti, 7, 14 och 21 September, 7 dagar Leningrad—Moskva—Leningrad från kr. 155:—
5 dagar i Leningrad från kr. 90:—.

Teaterfestspelen i Moskva

åga rum mellan den 1—10 September.
Prospekt, upplysn. o. anmån. genom alla större resebyråer
INTOURIST,
Vasagatan 8, Stockholm. Tel. 11 63 83, 11 63 96.

H. H. Flatow
Säg det med blommor!
Västerlånggatan 14. STOCKHOLM
Blommestruömming till lär och utlandet —
H. Flatow. Telefoner: 11 05 06, 20 21 17. Postgiorkonto 549

NORRKÖPINGS STUVLAGET

KLÄDESHANDL, Barnhusgatan 4, Stockholm.
Igen butik. Alla inköp o. försäljningar pr extra kontakt. Detta orsakas till våra bill. priser
Hösterterminen börjar 20 aug.
Mariannelans Praktiska Skola.
— 32:a LASARET —
Vill Ni vinna Realexamen eller Studentexamen på kortaste tid — bli då Mariannelundare.
Vill Ni vinna effektivt afärsutbildning för Handel, Industri, Trävarurörelse, Jordbruk, Bank m. m. besök vårt Handelsinstitut.
Sommarkurser, övertäffade och passande alla, 1/7—10/8. Beg. program. Begär uppl. om våra statsunderstödda Husmoderskurser med praktisk och gedigen underv. i hushåll och värvnad. Elevstipendier.
Kamratmöte 13—15 juli. Begär upplysningar.
Indiv. metoder. Arbetsglädje. Lägsta kostnad. Prosp. fr. rekt. G. Gustafsson.

Gör dagen trevlig
och sommaren minnesrik

Res till

Enköpings-Utställningen

Hantverk • Industri
Hemslöjd • Konst

22 juni
— 21 juli
1935

Bland

tidevarvets

mest anlitade
boktryckerier står

Zetterlund & Thelanders

fortfarande bland
de främsta

RADIKAL prispolitik,
kort leveranstid och gediget
utförande garanterar våra kunder.

SKEPSPBRON 40 • STOCKHOLM
TELEFON: 231180 (VÅXEL)